

Golfen in Jan van Houwelingen's Dordse speeltuin

Van den Berg-bokaal blijft definitief op Crayestein

'Een commerciële baan', gaat direct door je heen als je bij golfbaan Crayestein aan komt rijden. Een aparte slagboom geeft toegang tot de parkeerplaats waar sponsors hun voertuigen bij hun eigen bordjes kunnen plaatsen. Maar de golfbaan is ook het domicilie van golfclub De Merwelanden. Crayestein ligt letterlijk onder de rook van de Dordse afvalverbrandingsinstallatie, maar alle groen is het domein van hoofdgreenkeeper Jan van Houwelingen. "Mijn speeltuin", zoals hij resoluut zelf zegt.

Auteur: Broer de Boer

Het valt me niet mee een parkeerplaatsje te vinden voor mijn bescheiden Corso'tje. Misschien komt dat doordat er 40 Zuid Hollandse, Zeeuwse en Brabantse greenkeepers komen golfen op Crayestein op uitnodiging van Van de Berg machines en Toro-importeur Jean Heijbroek. Hoofdgreenkeeper Jan van Houwelingen schept gauw duidelijkheid en vertelt dat de parkeerplaats hier altijd zo vol staat: "Niet meer en niet minder. 's Ochtends beginnen de leden hier te golfen nog vóórdat er greenkeepers op de baan zijn. We hebben ook bijzonder veel toeloop van medewerkers van de bedrijven hier direct uit de buurt.

Snelle greens

Van Houwelingen herkent u misschien ook van een eerdere reportage in dit vakblad. Toen schilderden we hem af als 'De snelste

greenkeeper van Nederland', omdat uit een onderzoekje bleek dat de snelste greens van Nederland op dat moment op zijn baan lagen. Van Houwelingen kwam twintig jaar geleden op Crayestein werken. Daarvoor was hij als mollenvanger in dienst bij de bedrijfverzorgingsdienst. Mollen zitten er in deze vruchtbare kleibaan nog steeds. Lachend vertelt Jan van Houwelingen dat hij nu zelf deze beestjes met rust laat. Daar zit overigens ook een serieuze ondertoon in. Het blijkt dat hij door persoonlijke omstandigheden, waaronder rugproblemen, momenteel maar een beperkt aantal uren per dag werkt. En eigenlijk komt dat er weer op neer dat hij alleen de tijd heeft om zoveel mogelijk de teugels van zijn greenkeepers-crew strak te houden. Hij voelt zich daarbij bijzonder ondersteund door de baaneigenaren, de gebroeders Kuysters.

De baan

Rijd maar eens vanuit Dordrecht richting het westelijke bezoekersgedeelte van de Biesbosch. Waar je het allerminst vermoedt, dáár vind je Crayenstein! Spoorrails, de Merwede, een (snel)weg, een fietspad, een afvalverbrandingsinstallatie en een groot chemieconcern vormen de rekwisieten die in de coulissen staan van deze prachtige golfbaan. Een belijning door draden van hoogspanningsmasten nodigt uit om een bal ver en hoog te slaan. Toch doen de masten en de draden maar op enkele plaatsen afbreuk aan de schoonheid van de baan. Rijd je nog een kilometer oostelijker, dan zit je in de prachtige Biesbosch. Voor een prachtige natuurbeleving kun je echter net zo goed op Crayestein blijven. Ook commercieel hebben de gebroeders Kuysters dat twintig jaar geleden heel slim bekeken. Zo dicht bij de 'Drecht-

steden' Dordrecht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht zitten enorm veel potentiële golfers. Hier is twintig jaar geleden een blinde vlek op golfgebied goed ingevuld. "Aanvankelijk werden er negen holes aangelegd door de Heidemij", vertelt Van Houwelingen. Maar de markt bleek inderdaad zeer goed. Vanwege het succes werden vrijwel direct daarna ook de tweede negen holes aangelegd. De eerste vier holes liggen op een ruim dertig jaar geleden afgedekte vuilstortplaats die toentertijd een bestemming als recreatiegebied kreeg. Een groot deel van de andere holes ligt in een polder en daar hebben we te maken met een zware kleigrond." Eigenlijk zien alle holes er prachtig droog uit. Hoe doet deze hoofdgreenkeeper dat? Van Houwelingen: "Om te beginnen hebben we hier een vrij droge zomer gehad. Verder bedienen we zelf het gemaal voor de polder en hebben daarmee het waterpeil in de sloten zelf in de hand. Daarnaast zijn we altijd aan het schudfrozen om lucht en zand in de klei te brengen. Elk jaar gaat er 700 kubieke meter zand op de holes." De sporen van dat schudfrozen zijn nog duidelijk te zien. Eind oktober zijn alle fairways en rougs onder ideale droge omstandigheden dwars op de speelrichting behandeld. Daarmee zijn de greenkeepers hier zo'n drie weken mee bezig geweest. "In de lengte schudfrozen kunnen we gezien de speeldruk vergeten", zegt Van Houwelingen. "Normaliter start hier elke zes minuten een flight en het is nodig dat veertien dagen van te voren te bespreken. Die hoge speeldruk is ook de reden dat we de rough hier behoorlijk kort houden."

Seizoenen

Crayestein Golf G.C. de Merwelanden		
Baan open	ja	•
Baan Qualifying	ja	•
Plaatsen	nee	•
1e Negen open	ja	•
2e Negen open	ja	•
Wintergreens	nee	•
Buggy's 1e Negen	ja	•
Buggy's 2e Negen	ja	•
Trolley's	ja	•
Trolley's met ontheffing	ja	•
LAATSTE UPDATE		

Crayestein houdt wintergreens in ere.

Jan van Houwelingen: "We zijn er nog altijd trots op dat we in 2000 en 2001 de European Senior Tour op onze baan mochten ontvangen."

Ons gesprekje voerden we net na de herfstvakantie, maar de wintergreens lagen er toen al keurig uitgemaaid bij. Ik vraag de hoofdgreenkeeper wat hij het mooiste seizoen vindt op zijn baan. Het blijkt dat het maaiseizoen bij hem niet favoriet is. "Maaien is eigenlijk maar een saai aangelegenheid. Maar natuurlijk wel de leukste tijd om hard te werken en lekker die 'dikke' greens te maaien. De enige afwisseling die we hebben, is het pluis van de populieren, de knot- en schietwilgen die we hier veel hebben. Ze bedekken de baan dan als een witte deken. Maar eigenlijk word je daar niet vrolijk van. Voor de greenkeepers die daar een aantal weken in moeten werken is dat vervelend, maar ook moeten we de roosters voor de luchtinlaten van de motoren dan regelmatig pluisvrij maken." Van Houwelingen vindt zijn baan op zijn mooist in het voorjaar wanneer alles hier in lichtgroene tinten uitspruit. Maar ook de winter is favoriet bij hem. "Dan pakken we naast het onderhoud van het materieel, dat we hier zoveel mogelijk zelf doen, ook andere zaken aan, zoals het aanleggen van elektra of bestrating. Hier zijn bijvoorbeeld ook 35 containers waarin particulieren hun golfkarren kunnen stallen. Maar dat is ook het moment om nieuwe drains te leggen. In deze kleigrond zouden eigenlijk om de zes meter drains moeten liggen, maar ze liggen verder uit elkaar. Dit geeft mijn mensen in de winter dus veel afwisseling in het werk. Ik vind de winterperiode altijd te kort

voor wat ik wil laten uitvoeren."

Vandalisme

Naast de golfsport -welke greenkeeper denkt dat stiekem niet- kunnen vandalisme en wildschade een bron van zorgen zijn op een golfbaan. Hoe gaat dat hier? Jan van Houwelingen: "We zitten hier dichtbij een woonwijk en de jeugd daar hoeft er geen enkele moeite voor te doen om illegaal op de golfbaan te komen. Helaas kunnen we dat niet veranderen, want je moet hier namelijk onder een openbaar viaduct door om bij hole 13 en 14 te komen. We maken dus de gekste dingen mee: greens die in brand gestoken worden, schuilhutten die verdwijnen, jongelui die met scooters op de greens crossen. En meerdere malen per jaar zijn we alle vlaggen kwijt en verdwijnt er ander materiaal van de baan, zoals harken. En wat wildschade betreft: reeën zag je hier ook, maar toen er twee van een roedel onder de trein kwamen, heeft Prorail eindelijk een deugdelijk hek neergezet, zodat ze nu niet meer vanuit de Biesbosch op onze baan kunnen komen. Maar dat hek houdt helaas geen konijnen tegen. En vooral bij de tees zullen de vele typische hoopjes je opvallen die door wormen veroorzaakt worden. Geen wonder dus dat mollen dit gedeelte van de baan met zijn vruchtbare kleigrond als hun voedselbank beschouwen. Daar staat tegenover dat ik nog

nooit een engerling hier gezien heb. Ook dassen en wilde zwijnen, waar men elders veel overlast van heeft, zie ik hier gelukkig nooit.”

Aankleding

“Bijzonder aan deze baan is dat de eigenaren zelf het ontwerp tekenden”, vervolgt Jan van Houwelingen. “Henk Kuysters is echter van huis uit geen golfbaanarchitect. Ook de banen Golfclub Strijen en IJsselweide te Moordrecht zijn door hem ontworpen.” Wat opvalt, is de soortenrijkdom van bomen op en om de baan. Dat zorgt voor vele kleurschakeringen, maar ook voor aangename variaties in vormen. Wat is Van Houwelingens’ rol hierin eigenlijk geweest? “Ik heb uiteraard de hele baan in die twintig jaar zien groeien. En ik verschil dan ook van mening met Jan van Mondfrans die zegt dat een hoofdgreenkeeper om de vijf jaar van baan zou moeten wisselen. Het is belangrijk voor het

baanonderhoud dat je een baan van ondergrond tot ver boven de zode kent. Daarvoor is vijf jaar te kort. Ik ken dus ook elke boom hier.” Uit hetgeen Jan van Houwelingen vertelt, blijkt dat hij bij de baanaankleding een belangrijke rol heeft gespeeld: “Het budget voor de aanleg was toentertijd vrij laag. In de eerste periode ben ik vaak zelf op zoek geweest naar zaden of naar zaailingen. Die heb ik in mijn eigen kwekerijtje in Groot-Ammers opgekweekt en later hier op de baan uitgeplant. Mijn passie voor bomen is er nog steeds. Ik zoek voortdurend naar mooie boomsoorten, waarmee ik nog meer variatie kan aanbrengen. Alleen plant ik tegenwoordig jaarlijks meestal circa 30 bomen tegelijk van enkele jaren oud van een door mij geselecteerde soort. Die betrek ik dus tegenwoordig van een boomkwekerij.”

Tandje extra

Na het gesprek zijn we gaan golfen met de genodigde greenkeepers. Niet alleen ligt de baan er perfect bij, het is vooral ook de soortenrijkdom aan bomen, de variatie in baantypes en opkomende herfstkleuren die Jan zijn speeltuin tijdens deze greenkeepersdag een extra tintje geeft. Maar deze hoofdgreenkeeper zwaait echt alle lof richting zijn zes vaste medewerkers: “Ze hebben een tandje extra bijgezet, want zo zitten ze wel in elkaar als er een groep collega-greenkeepers komt. Er was al behoorlijk veel blad gevallen, dus waren de greenkeepers unaniem van mening dat er beslist blad geruimd moest worden. Het moest er piekfijn bijliggen.” Bij de prijsuitreiking blijkt dat Jan van Houwelingen zijn naam ook op de Van den Berg-bokaal prijkt. Hiervoor hebben de 40 greenkeepers uit Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant hun sportieve strijd gestreden op deze prachtige herfstdag,

14 oktober. Jan van Houwelingen verduidelijkt: "Ik vind het belangrijk dat een greenkeeper zelf ook golft. Dat geeft je een heel andere visie op het werk waarmee je bezig bent. In mijn greenkeepers-crew zitten greenkeepers die jaarlijks meer dan twintig rondes lopen. Vanwege mijn rug kan ikzelf helaas niet meer spelen, maar ik ben er trots op dat een van mijn greenkeepers, Jeffrey Jansen, ditmaal in de greenkeepersflight zat die de wedstrijd won. Jeffrey's naam stond er al tweemaal eerder op, zodat hij de bokaal mee naar huis mag nemen. Ik zie dat gelijk ook als een eer voor mijn golfbaan, voor mijn speeltuin. En ik hoewel ik nu in het einde van mijn loopbaan in dit vak zit, ben ik oprecht blij dat de gebroeders Kuysters mij altijd de vrije hand gelaten hebben in mijn speeltuin."

Machinepark Crayestein

- 2 x Jacobsen G-plex 3 met green-, tee- en verticuteerunits
- Toro fairwaymaaier
- Handgreenmaaier
- Tractoren: Styer 50 pk, 2x Landini mistral30pk, 1x Yanmar 23 pk
- Jacobsen smitco bunkerrake
- Graden verticuteer machine
- Imants schudfrees
- Imants bladrapper
- Jacobsen getrokken roughmaaier
- 2 x kiepkar
- Clubcar 4x4 carry all 295, 3x Clubcar carry all 2, 2x clubcar ds
- Turfco widespin bezander
- Vertidrain 7212
- T.I.P. doorzaaimachine, T.I.P. groom it bezem
- Honda frees
- Stihl 3 x bosmaaier, 2x kettingzaag 2x bladblazer
- Hardi spuit Jazz 200ltr
- Eliet gladblazer
- Votex bladblazer
- Watertank 7500 ltr

